

## สารบัญ

|                                                                                                        | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| บทคัดย่อภาษาไทย                                                                                        | ข    |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ                                                                                     | ง    |
| กิตติกรรมประกาศ                                                                                        | ฉ    |
| สารบัญตาราง                                                                                            | ฅ    |
| สารบัญภาพ                                                                                              | ฎ    |
| บทที่ 1 บทนำ                                                                                           | 1    |
| 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา                                                                     | 1    |
| 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย                                                                            | 4    |
| 1.3 ขอบเขตของการวิจัย                                                                                  | 5    |
| 1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ                                                                                    | 5    |
| 1.5 ประโยชน์ของผลการวิจัย                                                                              | 7    |
| บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง                                                                 | 9    |
| 2.1 แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์                                                                       | 9    |
| 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนากำลังแรงงาน                                                                 | 11   |
| 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือแรงงาน                                                                 | 12   |
| 2.4 ประเภทการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                                                                        | 15   |
| 2.5 หลักสูตรการฝึก                                                                                     | 16   |
| 2.6 การพัฒนาหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน สาขาช่างซ่อมคอมพิวเตอร์                                      | 27   |
| 2.7 การประเมินหลักสูตร                                                                                 | 32   |
| 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง                                                                              | 38   |
| บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย                                                                             | 45   |
| 3.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง                                                                                 | 45   |
| 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย                                                                         | 46   |
| 3.3 การสร้างเครื่องมือ                                                                                 | 47   |
| 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล                                                                                | 48   |
| 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล                                                                                 | 49   |
| บทที่ 4 ผลการวิจัย                                                                                     | 53   |
| 4.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม                                                      | 53   |
| 4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นตามรูปแบบการประเมินหลักสูตร<br>ของ CIPP Model                             | 64   |
| 4.3 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหลักสูตร<br>โดยการแจกแจงในรูปแบบของความถี่ | 85   |

## สารบัญ (ต่อ)

|                                                         | หน้า |
|---------------------------------------------------------|------|
| บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ           | 89   |
| 5.1 สรุปผลการวิจัย                                      | 89   |
| 5.2 อภิปรายผล                                           | 91   |
| 5.3 ข้อเสนอแนะ                                          | 96   |
| บรรณานุกรม                                              | 99   |
| ภาคผนวก ก                                               | 105  |
| หนังสืออนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์               | 106  |
| รายนามผู้เชี่ยวชาญ                                      | 107  |
| หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ                             | 108  |
| หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล                 | 113  |
| ภาคผนวก ข                                               | 115  |
| แบบสอบถามสำหรับผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                    | 116  |
| แบบสอบถามสำหรับผู้รับการฝึกในปัจจุบันและที่สำเร็จการฝึก | 121  |
| แบบสอบถามสำหรับหัวหน้างานในสถานประกอบการ                | 126  |
| ประวัติผู้วิจัย                                         | 131  |

## สารบัญตาราง

| ตารางที่                                                                                                                                           | หน้า |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1-1 ผลการดำเนินงานพัฒนาฝีมือแรงงานประจำปีงบประมาณ 2547                                                                                             | 2    |
| 1-2 แสดงข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรการฝึกกลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์<br>และคอมพิวเตอร์                                                           | 3    |
| 2-1 แนวคิดการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของสตัฟเฟิลบีมและคณะ                                                                                          | 37   |
| 3-1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค                                                                                             | 46   |
| 4-1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านโครงสร้างหลักสูตรและหัวข้อวิชา                           | 64   |
| 4-2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านเนื้อหาวิชาหลักสูตร<br>หมวดความรู้ความสามารถพื้นฐาน      | 65   |
| 4-3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านเนื้อหาวิชาหลักสูตร<br>หมวดความรู้ความสามารถหลัก         | 66   |
| 4-4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านเนื้อหาวิชาหลักสูตร<br>หมวดความรู้ความสามารถเสริม        | 67   |
| 4-5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านความสอดคล้องต่อความต้องการของตลาดแรงงาน                  | 67   |
| 4-6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านการจัดการฝึกตามหัวข้อวิชาในหลักสูตร<br>(ปัจจัยเบื้องต้น) | 68   |
| 4-7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านการจัดการฝึกตามหัวข้อวิชาในหลักสูตร<br>(กระบวนการ)       | 69   |
| 4-8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงานในด้านการวัดและการประเมินผลการฝึก                              | 69   |
| 4-9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านเนื้อหาวิชาและโครงสร้างของหลักสูตร       | 70   |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่                                                                                                                                                             | หน้า |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 4-10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านความรู้ความสามารถ<br>ทางวิชาการต่อการปฏิบัติงาน           | 71   |
| 4-11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านทักษะวิชาชีพและวิธีการปฏิบัติงาน                          | 72   |
| 4-12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านความสอดคล้องต่อความต้องการ<br>ของตลาดแรงงาน               | 73   |
| 4-13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านการจัดการฝึกตามหัวข้อวิชา<br>ในหลักสูตร (ปัจจัยเบื้องต้น) | 73   |
| 4-14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านการจัดการฝึกตามหัวข้อวิชา<br>ในหลักสูตร (กระบวนการ)       | 74   |
| 4-15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบันในด้านการวัดและประเมินผลการฝึก                                  | 75   |
| 4-16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านเนื้อหาวิชาและโครงสร้างหลักสูตร                                     | 76   |
| 4-17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ<br>ต่อการปฏิบัติงาน                     | 77   |
| 4-18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านทักษะวิชาชีพและวิธีการปฏิบัติงาน                                    | 78   |
| 4-19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านความสอดคล้องต่อความต้องการ<br>ของตลาดแรงงาน                         | 79   |
| 4-20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านการจัดการฝึกตามหัวข้อวิชาในหลักสูตร<br>(ปัจจัยเบื้องต้น)            | 79   |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตารางที่                                                                                                                                            | หน้า |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 4-21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านการจัดการฝึกตามหัวข้อวิชาในหลักสูตร<br>(กระบวนการ) | 80   |
| 4-22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>ผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึกในด้านการวัดและประเมินผลการฝึก                           | 81   |
| 4-23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>หัวหน้างานในสถานประกอบการในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ<br>ต่อการปฏิบัติงาน      | 82   |
| 4-24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>หัวหน้างานในสถานประกอบการในด้านทักษะวิชาชีพและวิธีการปฏิบัติงาน                     | 83   |
| 4-25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ<br>หัวหน้างานในสถานประกอบการในด้านทัศนคติต่ออาชีพ                                      | 84   |
| 4-26 แสดงค่าที่ตามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน<br>ในด้านต่าง ๆ                                                          | 85   |
| 4-27 แสดงค่าที่ตามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้รับการฝึกในปัจจุบัน<br>และที่สำเร็จการฝึกในด้านต่าง ๆ                                       | 86   |
| 4-28 แสดงค่าที่ตามข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของหัวหน้างาน<br>ในสถานประกอบการในด้านต่าง ๆ                                                      | 87   |

## สารบัญภาพ

| ภาพที่                                                                                     | หน้า |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1-1 แสดงขั้นตอนการใช้งานหลักสูตร                                                           | 3    |
| 2-1 วงจรการพัฒนาฝีมือแรงงาน                                                                | 14   |
| 2-2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของเซลล์และอเล็กซานเดอร์                                | 22   |
| 2-3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Nölker and Schoenfeldt                                       | 23   |
| 2-4 รูปแบบการฝึกของหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน                                           | 29   |
| 3-1 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม                                                               | 50   |
| 4-1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม                                         | 54   |
| 4-2 แสดงจำนวนร้อยละในด้านสถานภาพเพศของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                                | 54   |
| 4-3 แสดงจำนวนร้อยละในด้านอายุของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                                      | 55   |
| 4-4 แสดงจำนวนร้อยละในด้านระดับการศึกษาของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                             | 55   |
| 4-5 แสดงจำนวนร้อยละในด้านตำแหน่งในหน่วยงานของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                         | 56   |
| 4-6 แสดงจำนวนร้อยละในด้านสาขาที่ปฏิบัติงานของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                         | 56   |
| 4-7 แสดงจำนวนร้อยละในด้านประสบการณ์การทำงานของผู้ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน                        | 57   |
| 4-8 แสดงจำนวนร้อยละในด้านสถานภาพทางเพศของผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบัน             | 57   |
| 4-9 แสดงจำนวนร้อยละในด้านอายุของผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบัน                      | 58   |
| 4-10 แสดงจำนวนร้อยละในด้านระดับการศึกษาของผู้รับการฝึกที่กำลังฝึกอยู่ในปัจจุบัน            | 58   |
| 4-11 แสดงจำนวนร้อยละในด้านสถานภาพทางเพศของผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึก                      | 59   |
| 4-12 แสดงจำนวนร้อยละในด้านอายุของผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึก                               | 59   |
| 4-13 แสดงจำนวนร้อยละในด้านระดับการศึกษาของผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึก                      | 60   |
| 4-14 แสดงจำนวนร้อยละในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันของผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึก  | 60   |
| 4-15 แสดงจำนวนร้อยละในด้านลักษณะงานตรงกับสาขาที่ผ่านฝึกอาชีพของผู้รับการฝึกที่สำเร็จการฝึก | 61   |
| 4-16 แสดงจำนวนร้อยละในด้านสถานภาพทางเพศของหัวหน้างานในสถานประกอบการ                        | 61   |
| 4-17 แสดงจำนวนร้อยละในด้านอายุของหัวหน้างานในสถานประกอบการ                                 | 62   |
| 4-18 แสดงจำนวนร้อยละในด้านระดับการศึกษาของหัวหน้างานในสถานประกอบการ                        | 62   |
| 4-19 แสดงจำนวนร้อยละในด้านประสบการณ์การทำงานของหัวหน้างานในสถานประกอบการ                   | 63   |
| 4-20 แสดงจำนวนร้อยละในด้านพนักงานภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้างานในสถานประกอบการ            | 63   |